

Хабар

خبر

Ўзбекистон Республикаси Алоқа Вазирлиги наши

1992 йил мартаң чиңа бошлаган

• 1995 йил, 27 январь №4 (129) •

Сотувда эркн нархда

БОШҚАРИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ — ДАВР ТАЛАБИ

Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги хайъатининг нафбатдаги мажлиси бўлб үтди. Уни Алоқа вазир К. Р. Раҳимов бошқариб борди.

Мажлисда «Ўзбектелеком» концерни корхоналарининг ишлаб чиқарнива ижтимоий-иктисодий фаолиятини режалаштириш түргисидаги масаласи кўриб чиқди. Бу хадда концерни радиси Т. М. Бикметов маъруза қылди. У 1995 йил учин жумхурятнинг электр алоқаси корхоналарини бўйича асосий юйналишлар, хизмат кўрсатишни такомиллаштириш, иктисодий самарадорликни ошириш бўйича амалга оширилиши зарур бўлган ишлар режаси ишлаб чиқилганини таъкидлаб ўтди. Шунинг-

дек, электр алоқаси соҳасидаги кўрсатилган хизматлар учун тариғалар белтишини мувофиқлаштириш борасидаги тақлифлар хам тайёланган.

Маърузачининг фикрча, жойларда белтиланган тадбирларни бажаршига аллақачон киришилган. Бу борада бир катор мудден фикрлар хам бўйириди. Аммо хайъат азольарини бу маъсаладаги ахборотлар конквисториди. Улар ижтимоий-иктисодий ривожлантириш бўйича мезерий хужжатлар ишлаб чиқилемагани, концерни ва корхоналар ўргасидаги вазифаларни аниқлаб белтилаб олинмаганини таъкидлаб ўтди. Хайъат азольарининг фикрча, бу концерни томонидан электр алоқаси корхоналари фаолия-

тини бошқаришга салбий таъсир кўрсатмоқда. Шу боис концерн томонидан корхоналар иши етарида даражада назорат килинимаёт. Вилоятлардағи электр алоқаси корхоналари билан бўладиган муносабат талаб даражасидаги бўлмаглиги хам иши олга сильжишига йўл қўймаяпти. Бу шуни кўрсаттилики, концерн маъмурияти сибобдадимлик ва катъият кўрсата олмаяпти. Кўпинча бошқарувни такомиллаштириш давр талаб эканини унгуб кўйимомда.

Кун тартибидаги масалалини мухокама этишида Т. Ф. Раҳимов, С. Х. Хотомов, А. Т. Тогайалиевлар қатнаши. Унга Алоқа вазирини К. Р. Раҳимов яхши янади. Хайъат Т. М. Бикметова бир ой муҳлатда режалар ва бошқариш бўйича мебери кўхжатларни ишлаб чиқиш, уни тайёр хода хайъатининг маҳсус мажлисига тадқим этиш вазифасини топшириди. Концерни раҳбариши ва корхона бошчиликлари берилган муҳлатда бошқарувни такомиллаштириш, вазифаларни аниқ белтилаб олиш борасида катта иш олиб боришиларига тўғри келади.

ОЛАМДА НИМА ГАП?

- Воқеалар • Янгиликлар
• Хабарлар

• Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримов Германиянинг “Гисен Хандельсунсон АГ” концерни бошқаруви аъзои Xанс Ульрикс Грутер бошчилигидаги мазкур концептини кўпиларни кабул қиди.

• Ўзбекистон Республикаси Президенти номига Жаҳон банки Европа ва Марказий Осем мамилалари бўйича III департаменти директори Юкон Хуан эзгу тизаклар изкор этилган министроччилик мақтутий ўйлади.

• Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, жумхуряни молия вазир Б. Ҳамидов Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Рожер Маканик бошчилигидаги миссияси вакиллари билан учрашиди. Учрашув чоғида Ўзбекистон билан БМТ ўртасида алоқаларни янада ривожлантиришга болиги мисалалар юзасидаги фикрларни олини.

• Тошкентда Бирлашмага Миллатлар Ташкилоти миссияси вакиллари иштирокида Ўзбекистоннинг истиқбоддаги тараққиётига бағилланган анкуман бўлб үтди. Унда иктиносий исполот, экология, ижтимоий-тальминот, соглиги саклаш муаммоларига бағилланган маърузалар тингланди.

• Ўзбекистоннинг Франциядаги фавкулодда ва муктор элизси этига тайланган Ақмал Сайдон Франция Президенти Франсуа Миттерана ишонч ёрганини топшириди.

• Ўзбекистон Республикаси Даълат солик кўмитаси ва республика ташки иктиносий алоқалар вазирлиги делегасиги Исломободга ташриф буорди.

• Шахрисабзда маҳаллий телекорстувчалар намоиш этила бошлиди. У хафтасига уч марта фаолигат кўрсатади. Янги телестудия дастуарларни кўшиш — Китоб ва Йхабор туманлари аҳолиси хам кўришимда.

• Бугунги кунда жумхурятимизда 2,5 миллион нафар уруши ва

мехнат фахрийлари истиқомат килишида.

• Ўзбекистон рассомлар ушумчалик кўргазмалар залida маджалий рассомлар ва ҳалқ амалий санъатни усталарининг ижодий кўргазмаси иш бошлиди. Унда андижонлик мўйдалам усталари ва хунармандлари ижодидан намуналар намоиш этилмоқда.

• 1994 йил Қозогистонга АҚШ экспортининг умумий ҳажми 1993 йилдангина нисбатан деярли иккича барабар орди ва 150 миллион доллардан зиёдрок бўлди. Мамлакатда 61 давлат билан 1400 та юшма корхона ташкил этилган, улардан 120 та АҚШ хиссасига тўғри келади.

• Магадандаги поштамтда кучни портлаш юз берди. Телеграф участкаси шикастланди, жихозларга зарар етди. Бинонам анча вайрон бўлди. Портлаш эта тонга содир бўлгалини боис курబонлар бўлмади.

• Бразилия 2004 йилги Олимпиада ўйинчарининг мезбони бағиланган анкуман бўлб үтди. Унда иктиносий Редо-де-Жанейро шахрининг номзодини кўрсатиш режиссёда.

• Бу йил Россия Туркманистандан 10 миллиард куб метр газ олиши мўлжалламоқда. Унинг ўринига асоб-усуналар ва эҳтиёт кисмлари олиниди.

• Искрои Россия ёрдамида ўзининг сўзлий алоқа йўлдошни учиршини мўлжалламоқда.

• Венеция шахри ҳукумати бюджетни тўдириш учун ўзига хос йўл топди. Энди хорижлии фукаролар шахарда нигодиён ўтиши, 1,3 миллиард (860 доллар) солик тўлашлари шарт.

• Мутахассисларининг фикрча, Америка Кўша Штатлари иктиносий юкори суръатлар билан ривожланмоқда. Уларнинг айттиши, бу йил мамлакатда маҳсулот ишлаб чиқариши ва аҳолига хизмат кўрсатиш ҳажми 2,9 фойзга кўпаяди.

МИЖОЗЛАР ЭҲТИЁЖИ КОНДИРИЛАДИ

“Ўздуриробита” кўшма корхонаси АҚШдан олиб келинган телефон аппаратураларини ўз мижозларноти сотишни ўйла кўйди. Уни уяли алоқа воситалари ишлаб чиқаришига ижтисослашти “Моторлар” фирмаси тақдим этди. Иккича шак замонавий симсиз сўзлашув ускуналари илгарига фойдаланишида бўлган телефон аппаратларидан 2-3 барабар ароанди.

Янига сўзлашув воситаси ишлатишда жуда куладайдир. У жажжи бўлиб, чўйтақда хам олиб юришга мослаштирилган. Шунингдек, ундан ишда, уйда ва машинада хам фойдаланиши мумкин.

• ТАНКИДАН СҮНГ РАДИО ИШЛАЯПТИ

Газетамизнинг ўтган йил 16 декабрь сонидаги муштарий Н. Мансуровнинг “Каочонгача?” сарловҳали шикоят хоти эълон килинган ўзи. Унда меҳнат фахрийлари карибиб ёрдилан бери уйидаги радио ишламасеттани мутасадидар бу масалада ёрдам бермагани ҳақида кўйиниётганди.

Мазкур шикоят хоти текшириб кўриш ва тегишила чора-тадбирлар белтишиш учун Тошкент шахар радио тутунига ўзориди. Унда шикоят юзасидан тутун бошлиги В. Аидеев имзосидан жавоб хоти олиниди. Унда жумладан шундай дейишилди.

“Танкидий макола шахар радио тутунни ходимишлари томонидан кўриб чиқишида. Хатда кўрсатилган манзизилходатга радионуқта коникарсиз ишламасеттани кўйиди ишни ўтилди. Бунга радио тармоқлари давлат стандартларига мос келмаслиги ва кўп йиллардаги бери таъмишларни олиб борилемагани сабаб бўлаётir. Ҳозирги кунда мазкур радионуқта ишлаб турибди. Келажакда таъмишлар ишлаб турибди. Келажакда таъмишлар ишлаб турибди. Бунинг учун молиявий имкониятлар изланади.

Утган йилдан бошлиб хизмат сифатини тубдан яхшилаш ўйларини излаш бош вазифа килиб кўйилди. Бунинг учун ходимлар масъулиятини оширилди.

ЯНГИЧА ИШЛАШНИ ЎРГАНАЙЛИК

Ўтган йили корхонамизда барча иктиносий кўрсаткичлар бажарилди. Жумладан, кўрилган фойда микдори 36 фойзи ташкил килди. Башқача қилиб айтганда, 5,140 миллион сўм фойда кўрдик. Ўтгача иш ҳажи йил охира 591 сўми ташкил килиди. Асосий тармоқлар бўйича кўрилган фойда туфайли ишчи-хизматчиларни хар томонидан ижтимоий химоялаш имкониятиди.

Ўтган йили Жанубий кореалияни шамкаслар бўрдамида ишга тушнилган 50 минт ракамга эга бўлган замонавий АТС вилоятимиз аҳолисига намунали хизмат кўрсатмоқда. Шу пайтгача ишлаб куладиган 9 та АТСдаги эскирган ускуналари янгилари билан алмаштирилди. Алоқани ташкил итишда шакирилган киска муддатда коплашнинг хеч иложи ўйк. Шунинг учун Бизга аскотидаги маблагнинг бир кисмими ўзимиз излаш топшишимиз даркор. Бу борада маҳаллий ҳокимият вакиллари бизга яхиндан ёрдам бермоқлари зарур. Туман ҳокимлари билан бу масалада иш олиб боришимиз.

Ишилизнинг олга силжишига имкон бермаётган мұаммолардан яна бири — аҳолига кўрсатилаётган хизмат ҳақининг пастилигидир. Вилоятдаги телефон тармогининг 76 фойзи бево сита аҳолига хизмат кўрсатади. Ундан тушадиган даромад эса бор-ўйги 30 фойзи ташкил килиди. Биз хизмат ҳақларини кескин ошириш тарафдори эмасмиз. Демак, башқа йўлларни хам излаш керак. Масалан, аҳолига хизмат кўрсатиш ҳақларининг бир кисмими давлат томонидан қопланиши кун тартибидаги масалани бирмурча ижоби ҳал этишга имконият берадиган.

Эришилган ютуқлар қанчалик кўп бўлишига қарамай, улар билан қаноатланиб колиш вақти эмаслигини яхши биламиз. Ҳар биримиз бозор муносабатларига ўтиши даврида янгича иш тутишини тўлик ўзлаштириши мозим. Адаби саноатни ғойдаланишида бўлган телефонни қаплаштиришни яхши биламиз. Адаби саноатни ғойдаланишида бўлган телефонни қаплаштиришни яхши биламиз. Адаби саноатни ғойдаланишида бўлган телефонни қаплаштиришни яхши биламиз.

Ағуссики, бу борада мактабнишада аризугулик иш қила олганимиз ўйк. Биз кутганимиздек кескин ўзғариш бўлмаяпти. Айниска, иктиносий ишлоту мумганимиздек лозим. Афуссики, бу борада мактабнишада аризугулик иш қила олганимиз ўйк. Биз кутганимиздек кескин ўзғариш бўлмаяпти. Айниска, иктиносий ишлоту мумганимиздек лозим. Демак, башқа йўлларни хам излаш керак. Масалан, аҳолига хизмат кўрсатиш ҳақларининг бир кисмими давлат томонидан қопланиши кун тартибидаги масалани бирмурча ижоби ҳал этишга имконият берадиган.

Бир катор ривожланган мамлакатлардаги йирик алоқа компаниялари билан ўзаро иктиносий ҳамкорлик килишида. Улар биз билан ҳамкорлик килиши эвазига фойда кўришадиган ўзаро турнишебди. Улар биз билан ҳамкорлик ҳар иккича топнишади. Тармоқни ривожлантириш имкониятлари истаганча топнишади. Факат янгича шароитда янгича иш тутини тўла ўзлаштиришимиз даркор.

Абдувонид ЖУРАБОЕВ,
Фарғона вилояти давлат электр алоқаси корхонаси бошлиғи

ХОЖИЯ МАҲКАМОВА: “ҲАЛОЛЛИК ВА ФАОЛЛИК ШИОРИМ БЎЛДИ”

Хожия Маҳкамованинг номи республикамиз алоқачиларига яхши таниш. Она алоқа соҳасида 43 йил ҳалол хизмат қилган. Яқинда муҳбираимиз Ҳожия она билан учрашиб, сұхбатлашиб.

ТЕЛЕГРАФЧИ ҚИЗ

1935-йил. Газетада телеграфчилик курси очиғатдан хакидаги ёънгана кўзим тушаб қодди. Чамаси, шу воеқа ҳаёт йўлимни белтилади. Ўкини битирғач, Тошкент Марказий телеграфида у вактларда машҳур бўлган. Бодо аппаратидаги ишлар бошладим. Бу аппаратда ишлар энча мурракаб бўлилди, кишинадан чаконлик ва ҳушрёнихи талаф қилиди. Ишга астойдай кириши кетдими. Кўнгуттамизни ишлаб кетдими. Кўнгуттамизни ишлаб кетдими. Менга сунноти дароз мурасидаги “стахановчи-мингичлар” каторидан ўрин олдим. Уша йили Узбекистон коммосолининг съездига делегат бўлдим. Съездада Ақмал Икро-мов матъруса қильдилар. 1937 йили эса Иттифоқ алоқачиларини касаба уюшмасининг Москвада бўлдигандаги съездига делегат бўлдим. Энлигида 17 ўши кирған бир ўзбек кизининг бундай катта ажномауди катнашиши ўша дарв шароитига жуда катта воеқа эди. У вактларда олий ўзинборларга ҳам жўнради. Вазирлика биттагина автомашина бор эди. Алоқа техникиаси етишмас, ишлаб турганини ҳам таъмишлари мухтожид. Вилоят партия ва ижория кўмиталари мавсум ва шаронтига қараб тадбирлар белтилар, тезкор гурӯҳлар, ҳар хил штаблар тузар эди. Бутун вилоятларда алоқа воситаларининг узлуклишилари эршиши осон ис эмасди. “Ишга ҳали эрта” еки “иш вактим туғдига” деган гаплар йўқ эди. Кийнайди қолган вакъдларидан А.Е. Ка-ложний, унинг ўзинборси ва бош мухандис А.С. Сринийлар менга ердан беришарди. Одамларимиз ажойиди.

1955 йилда Алока Вазирлиги ташкил этилга, мен Алока вазирининг ўзинборси виасизига тайинландид. 1959 йилдан тонафака тайинланунига кадар вазирлики хайъатининг аъзоси ва ходимлар бошкормасини бошлуга лавозимларига ишладим.

ДЕПУТАТ ОЛА

1950 йил. Вилоят, туман, хўжалик раҳбарлари билан иш юзасидан теззез учрашиб турадид. Вилоят ахолиси орасида ҳам анча танилиб қолган эдим. Шу йилда вилоят қонгигча депутат бўлдим. Кунарларни бирда вилоят партия қўмитасидан қўнгироклишиб, зудлик билан етиб келишинни айтишибди. Малзум бўлишича, вилоят партия қўмитасини биринчи котиби Нуридин Акромович Мухитдинов ўйлаган эканлар. Уни мента Узбекистон Олий Кенгашига утказиладиган бўллажак сайловларда депутатликка номоздид. Кейинига ташвиштадаги айттилардаги шундуклигида, 1951 йили биринчи марта, 1955 йили эса иккичи марта Узбекистон Олий Кенгаш партия дебатларига сийадид. 1959 йил Корракалпигон Автомобиль Республикаси Олий Кенгашига депутат бўлдим. Депутатлик фаолияти давомида инсон хоҳида утраши мумкин бўлган тасодифлар, адолатсиликлар, одамларнинг қундаклик кувончларю-ташвишилари ва янаданчандан-канча муаммоларга дуч келдид. Сайловларнинг талаф ва илти-мосларини оқилона ва энг киска муддатларда бажарига ҳаракат килариди. Одамлар менга “депутат ола” деб мурожада төвевариди. Байзилир одамлар билан осонигина тил топишиб кетишимга ҳавас килишарди. Очигини айтсан, депутатликкни ўзимга ҳам қаттга ҳаёт мактаби бўлди.

(Давоми бор)

Тўлкин ЛУТФУЛЛАЕВ
ёзиб олган

ШАРТНОМА ИМЗОЛАНДИ

ТЕЛЕФОН КИММАТЛАШМОҚДА

Иваново вилоят мәъмуритига қарорига биноан январдан бошлаб бюджетдаги ташкилотларга кўрсатиладиган маҳаллий, шаҳарлараро ва телеграф алоқаси хизмати учун янги тарифлар жорий этилди. Энди телефон ўрнатиш шаҳарда бир миллион 200 минг, қишлоқда 600 минг рубл туради. Ҳонадонлардаги телефон хизмати учун тўланинг ҳақ ҳам оширилди. Шаҳарларлик уйларига телефон тушириш учун 250 минг, қишлоқ аҳли эса 125 минг рубл сарфлайди.

ЧҮНГАЛАДАГИ МҮЪЖИЗА

Ҳитой Ҳалқ Республикасининг

шимолий гарбидаги йирик мав-муряни ва савдо маркази бўлмиш Урумчи аҳолиси энди чўйтакларда соат билан бир қаторда “Би-би-чи” деган мўъжаз индикаторни ҳам олиб юрадилар. Бу аппарат саноқлилаҳзаде керакли аманини топишига ёрдад беради. Индикатор етаси шаҳардаги маҳсул алоқа марказига қўнгирок қилиб, “Би-би-чи” ва ўзи қўнгироқ қилмоқчи бўлган телефон раҳами ҳамда ўз телефони раҳамини айтади. Марказдан шундай керакли алоқа абонентнинг индикаторига қайси рақамга телефон қилиш лозимлиги таҳдидлагида.

ОСМОНГА ЧИКСА ОЕГИДАН...

Қозоғистонлик алоқачилар жиноятчиликка қарши курашда ўзларининг хиссаларини қўшмоқда. Улар “Сименс” немис телекоммуникация фирмаси билан ҳамкорликда Қозоғистон ички ишлар вазирлиги ва ўрта Осиё давлатлари ўртасида ягона ахборот маркази барпо этилар. Марказнинг виасифаси — жиноятчилар, уларнинг паспортлари ва баъръемлиаридаги ишлар, хуллас, жиноятчилари тутишга ёрдам берадиган керакли маъдумотларни жамлашдан иборатиди.

Ҳоқиридаги маблаг шаҳар ва қишлоқлардаги ўттача маош микдоридан ортиқиди. Чўнтақдаги мўъжиза

ТАНИШИНГ, АТТ КОМПАНИЯСИ!

Американинг телекоммуникация соҳасида иш юритадиган АТТ компаниясини жаҳонда яхши билишади. Унинг телефонлаштириш борасида олиб бораётган ишлар айниқса самаралидир.

Мазкур компаниянинг президенти ва бошкарув раиси Боб Алленнинг фикричада алоқанинг ривожланиш даражаси шу мамлакатнинг жаҳонда тутган мавкейини беглар экан. Унинг айтишича, 1993 йили барча ривожланётган мамлакатлар алоқага 80 миллиард доллар сарфлашган. Маблагнинг учдан бир киёсми Ҳитой зинмасига тушади.

Компанияда бир неча бўлинималар фаолият кўрсатади. Уларнинг ҳар бирни ўзига беглантан юмашларни бажариш билан машгүл. Компания томонидан фойдаланишга топширилган

у компьютер хотириасига жойлашади. Бу ракам инсон исму-шарифининг ўрнини босади.

АТТ компанияси ер юзининг энг кийин жойларидаги алоқа тизимини бунёд этишига кодир. Мутахассислар мижозларнинг хоҳишига кўра, истаган жойда замонавий алоқа тизимини ишга тушира олади. Агар компания кептагудан олади тонафасида ташвишига кўра, сунноти ўзига бўлди. Ўзига айтишибди. Бу ўзидан компанияга катта фойда келитиришади.

Умуман, ер куррасини АТТ-нинг шиша толали алоқаси камраб олган. Компания фойдаланётган инсонини соч толаси ўйонлигига бўлган симлар бирданига 20 минг сигнални ўтказиш қурдатига эга. Агар фойдаланишида бўлган кабелларда бундай симларнинг 12 таси жойлашганини хисобга олсан, демак бир вактнинг ўзида 240 минг мижоз бир-бiri билан бўлганиши мумкин.

Кейинги вактада АТТ Мустақил Давлатлар Ҳамдустлигига аъзо бўлган мамлакатлар бозорига дадил кириб келмоқда. Арманистан, Қозоғистон, Украина, Россиядаги алоқа тизимлари АТТнинг замонавий асбоб-ускуналари билан жиҳозланганлар. Ўтган йил сентябрь ойидаги Москвада шаҳар телефон тармогини кайта курниш юзасидан аҳдлашув имзоланди. Бунинг учун 200 миллион доллар сарфланади.

Асримизнинг охирига бориб компьютер, телефон ва телевизор ягона аппаратта жойланади. Уни бошқариш янада токомиллашиди. Ихтирочиларнинг айтишича, ҳар бир одам дунёга келгач, унга мазлум бир ракам берилб

юмушлар бажарилиши мумкин.

Буюк Ғалабанинг 50 йиллиги нишонланадиган қунарларда уруш ногонларни куродлош дўстларини табриклилашида замонавий ускуналардан фойдаланишида аҳаб эмас. Шунингдек, Намангандаги шаҳрдаги 6,6 ATC-лардаги эскирган ускуналарни янилариди. Бундай асбоб-ускуналар шаҳарларро сўзлашув станцияларига ҳам ўтнатаиди. Шак-шубба ёйқи, иккича томон учун фойдаланишида ўзаро ҳамкорлик турфайли жумхурятимиз алоқаси янада тараққи этади.

А. КУДИНОВ

СОТИБ ОЛИНГ

ЭЛЕКТР АЛОҚАСИ КОРХОНАЛАРИ РАҲБАРЛАРИ ДИҼКАТИГА!

“Ўзбекалоқақуриши” корхонаси шу пайтакча ишлаб турган ATСлардан олинган ва бемалол узоқ муддат ишлатишга тўла яроқди бўлган “ДШ-47, 49, 54” хилидаги ATС ускуналари. ёткимет қисмлари, курилмалари ва түсунларини сотади.

Сизнинг ёткиморигизга қўйида алоқа асбоб-ускуналари тавсия этилади.

— Коммутацион жиҳозлар;

— Сипов на назорат столлари, громполослар, рамкалар;

— Бир-бира билан ҷонниши линияси, сигнал ва қаюриқ юбориш қурилмаси, стативлар;

— 20x3 ҳажждаги кабеллар;

Кўйимча ускуналар—юқори частоталии апонент

қурилмаси, стативлар, асбоб-ускуналар;

— 60x38 ҳи ҳажждаги учбүрчаклар;

— Кабельрост.

Шунингдек, ATС “ПСК-1000” турдаги ускуналар тўлиғича тақаиф қилинади.

Ҳисоб-китоблар сўйла, пул ўткашиб ўйли билан амалга оширилади. Ҳарид қалинган жиҳозларни Тошкент, Қўқон, Фарғона, Самарқанд ва Марғилон шаҳарларидаги омборлардан олиш мумкин.

Маълумотлар учун телефонлар: 33-35-33, 33-44-32.

Мурожаат этиши учун мансаб: 700000, Тошкент шаҳри, Амир Темур кўчиаси, 24-йи.

“ЎЗБЕКАЛОҚАҚУРИЛИШ”

• ШАХСИЙ ФИКР •

Газетанинг шу йил 13 январь сонида босилган Махкам Махмуд Андюжонийнинг "Ешлар рўзгор тебратишига тайёрлиги?" деган маколасида навқирон авлоднинг илму хунрав ўрганиши билан болжиҳи мумкин масалалар ўтага ташланган. Муаммога тенар назар ташланган муаллифнинг буборадаги асосли фикрларига кўшилмаслик мумкин эмас.

Камина юқоридаги мухим мавзунинг бошқа бир кирраси — эшларнинг оила курниша ҳақида айрим фикр-мулоҳазаларини билдиримочиман.

Янги ойланинг севги-муҳаббат асосидаги бўлиши лозимигини њеч ким инкор килмайди. Аммо ана шу мукаддас тўйганинг асл мохиятини тушунмаслик оқибатида гоҳо уни сийкалаштириб юборамиз. Шунинг оқибати бўлса керак, бъязан "севги" деган мўтабар сўзи тортишибро тилига олишига тўғри келади. Гўё кимдир "Бу китобий гапининг кўйсангни" дега устимиздан кулачганга ўхшайди...

Хётнинг ўз маитики, шафқасиз конуниятлари бор. Севган ёки севильган одамларнинг ҳаммаси ҳам бахти бўлиб (канийи шундай бўлса) кета-вермайди. Мұхаббатда омади чопмай, оғзи кўйиб, "тажриба ортигриш"лар кейинчалик зўр бериб севгини коралашта тушадилар: "Э, мұхаббат дегани аслида бўлмаган нарса афсона!" Бу екда машхур шоирнинг машхур шеърини машҳур артист Маҳорат билан ижро этиб турибди: "Мұхаббат йўқ экан дунёда".

Кизик, кимдир нозик масалада ишни юришмаган бўлса, бунинг учун мұхаббат айбдор эмасу! Бу кўхна тўйгу шонр айтганидек, "одам атодан

колган", у бизнинг хојиш-ирода миздан каттый назар, ҳамиша бор эди, ҳозир ҳам бор ва бундан кейин ҳам бўлади. Бусик ҳаёт-нинг мазмунни-кизиги колмайди. Ахир шоирнинг мана бундай мисралари ҳам бор-да:

Севги шундай тангридирики,
Унга тенгидир шоҳ, гадо,
Кулни айлаб шоҳу сulton,
Шоҳни бўлса кул қиlур.

Муҳаббат, оила ҳақида гап

билан "топишиди."

Ота-она фараёндага факат эзгулик, рўшноликини раво кўради. Уларнинг истаги, сабъ-харакати билан курилган мустахкам оилалар ҳам-кам эмас. Афсуски, ҳамиша ҳам шундай бўлавермайди да. Гоҳо яхши ўйламади босилган кадам анча кимматга тушив қолиши ҳам мумкин. Чунки оадамзодининг табнати мураккаб бўлади, уни чукур ўрганиши жуда қиийин. Ях-

чиликлар, тўй ҳаражатларига эмас, "бир марта ўйланиш", оила курган" деган ном ортигриганимга ачинама, холос"

"— Ўзи билан жиддийроқ гаплашмайдингм?"

Гаплашдим, бунака экансан, нега турмушга чиқдинг, десам, кейин кўнишиб кетарман деб ўйлагандиги" дейди...

Хўш, бунга нима дейсиз энди? Кизни енгилтакликида, йигитни бўшнангликида айлаш билан иш битмайди. Тўй ўтди... Мен бу ўринда факат ёшларни эмас, аввало уларнинг ота-оналарини ҳам айлайман. Нега? Биринчидан, ўз фараёнданинг кўнглини њеч ким ота-оначалик яхши билмайди. Кўнгли розига ҳам кулов солини керак-ку! Иккинчидан, айтайлик, ҳали фарзанд оила куришга тайёр эмас экан, ҳали бирорни ёктириб ултурмаган экан, ўзига қўйиб берин, яхши кунлар келишини сабр-тоқат билан кутиш ҳам мумкин эди-ку! Афсуски, айрим ота-оналар тўйтантана қилиш борасида ёлжартдан ортда колмаслика, "ўзларипоб, яхши онлари қўлдан чиқармаслика" интилайдилар.

Натижада қоши кўяман деб кўз чиқардилар, кейин эса бир умр афсус-надомат чекиб юрадилар.

Оила куриш борасида бирорга тайёр андоза-маслаҳат берин шундукни иш Аммо шу ўринда шарқ ҳалқларининг, ота-бобаларининг кўп асрларик, бой тажрибалари ("Кобуснома" каби ноғар асарларни эслаблик) ҳамиша аскотиши мумкинлигини унумлайлик. Бу ҳаҳдаги умумбашарий кадрятларни синичкалаб ўрганиш ва ҳаётта табдик этиши эса фойдадан холи эмас.

Шодмон ОТАБЕК

кетгандга кўпинча шундай савол кўндаланган бўлуди: нега ўтмишида ота-бобаларимиз оҳ-воя уриб, севиб-севишим, ахду паймон ҳам қимай, кўпинча бир-бирини илк бор чимидикда кўриш оила куришисада, уларнинг оиласи умроқий, мустахкам бўлган! Нега ҳозир қўйди-чиқидилар кўп? Нега?

Бу саволга кичик бир макола доирасида мумкамм жавоб тоши осон эмас. Тўғри, замона ҳам, одамлар ҳам мурракблабишиб кетди деймиз. Шу ҳақда ўйлагандага кўпинча хаёлимга шундай бир фикр келади. Назаримда, айрим ота-оналар фарзандларининг оила куришга ҳайдаражада тайёр эканлиги билан ишлари бўлмайди-да, тезроқ уларнинг "бошини иккита, оёгини тўртта қилиб", бўйинларидағи қарзни узизга ошиқидилар. Бундай махалда кўпинча ёшлар бир-бiri билан эмас, балки кудалар бир-бiri

ши ниyат билан ўзаро қариндош тутинша чоғлангандар, табийи, дастлаб ўзларнинг факат яхшия тилироқ томонларини кўрсатадилар. Тўйдан кейин эса бунга ўтихтиж қолмайди... Аммо бунда ҳамма нарса кеч бўлади...

Рахматли бўдуб кетган ажойиб бир дўстимизнинг ўтли ёши ўтироқ ўйланди. Севганинг йўқ экан, онасининг топганига кўнди. Афсуски, тўйдан кейин кўп ўтмай келин кетиб қолди. Ҳар иккни томоннинг панд-насиҳатлари қор қилмади. Йигитнинг оиласини яхши билар эдим. Ўзи ҳам меҳнаткаш, топиш-туши ҳам ёмон эмас эди. У билан хаддим сиғиб, бағуржар сұхбатлашдид:

"— Тўйдан олдин қиз билан тузықроқ гаплашганимдин?"

"— Ҳа, бир неча марта гаплашудилар. Кўнгли менга унчалик чопмайтанини пайқаб, ойисига айтсан, негадир ўтибօр килмади. Мен шунча оворагар

ХАНДАЛАР

Хотин:

— Бу кунимдан ўтганни яхши!
Эр:
— Менинг ҳам...

Хотин:
— Үнда... мен ўлмай қўяқоламан!

***

Эр:
— Бу ўйда ким хўжайн? Менми, ёнки...

Хотин:

— Мен! Мен!!! Ҳуш нима эди?

Эр:
— Й... ўқ... шунчаки сўраган эдим-

да...

***

Тиш дўхтири:

— Озингизни каттароқ очинг!

Яна... яна...

Бемор:

— Сиз тишими даволайсизми

ёнки...

***

— Ойлик маошининг қанча?

— Мен "ойлик"ка эмас, "кунлик"ка ишлайман...

***

Хотин:

— Кечак кўнхимиз менн "шалаки" деб ҳақорат килди!

Эр:

— Сени яхши биладиганлар билан

тортишиб ўтирма, демабидимни!

Абдуазис ҲОШИМОВ тўплаган

Ажаб-дунё

ХАЗИЛНИНГ ТАГИ ЗИЛ

Туркиядаги "Интерстар" телевидениясининг кўнгилочар дас-турни олиб борувчи таникли турк журналисти Ўндер Умид шишилар ташқилотининг "кора рӯҳи" иса тушиб, қора курсига ўтириди. Аниқла пародиа на мушкни ташкилотининг "хориқорат қўилган" ва бемарид ҳазири қўилганни "унун унга нисбатан жинойи иш қўзгади.

ОТ ИЗИННИ ТОЙ БОССАЧИ?

Буюк-Британия шаҳзодаси Чарльзине обрўсига яна жиддий пумур етказилиди. Матбутотда унинг Камиля Паркер-Боулз билан бўлган ишқий саргузаштари достон қилинди.

Шаҳзоданинг ўнинг ўн беш йиллик шахсий хизматкори Кэн Стронг фош итифодига бундай шовувлар меъдасига теккан кўчилилек британийларига Чарльз ва Диананинг 12 ўшли ўғли Уильямни монархликка кўпроқ лойиқ деб ҳисоблашмоқда. Шу ўринда табии савол түглабди: хўш, кейинчалик отурнин той босмасмикин?..

КИМНИНГ БЕЛИ БАҚУВВАТ

Умумжаҳон банкининг Йоҳансенбургедаги "Ситизен" газетасидаги этилал матбуотларига қарандан, швецияриялариклар 1993 йил аҳоли жон бошига даромад олини бўйича дунёдеда энг ююри (36.410 АКШ доллар) на мижага зришганлар. Иккинчи ўринда Люксембург (35.850), ўчинчи ўринда Япония (31.450) аҳолиси туради.

Бу рўйхатнинг давоми қўйдигачадидир: Данія (20.510), Норвегия (26.340), Швеция (24.830), АКШ (24.750), Исландия (26.620), Германия (23.500), Қуваїт (23.350), Австралия (23.120), Бирлашган Араб Амирлиги (22.470), ва Франция (22.360).

Харид қўлини имконига лиоксембруларданда ҳаммадан юзорди. Америкаликлар улардан кейинидир.

МДҲ орасида 1993 ўнли ишбашан яхшироқ натижага Эстония (3040 доллар), Белоруссия (2840) ва Россия (2350) эришган.

КОШКИ ШАҲЛО БЎЛСА

Хитойлик аёллар ўтасида қисиқ қўзларни косметик операция қўлидириши одати пайдо бўлди. Чамаси, бу ерлик аёлларга европа-чаинишини, турфа хил резина сакчигарни чайнашу хорижий машиналарда сайду тоноша қилишини ҳозир хаммада иштаганга ўхшайди. Энди ташки кўринишни ҳам европача андоzaга маслаҳ зарурга ўхшаб қолди. Шунингчун ҳаммозири Хитойда жарроҳ-косметолог ҳудди зареар етиқтиши дўхтири каби ноҳеб кабис өзгалиридан ҳисобланади. Қисиқ қўзларни "шахло" қилиши операцияси юз доллар туради. Аммо бундай гайри табиии операциядан кейин ҳам мақсадга эришиши ҳаммага насиб бўлавермайди. Мода ўз ўйлига, аммо ғизаллик сирларини бошига ердан қидириш лозим, шекилли...

МУАССИС: Ўзбекистон

Республикаси Алоқа
Вазирлиги

Бош мухаррир:

Шодмон ОТАБЕК
ТАХРИР ҲАЙБАТИ:

Шуҳрат ЖАББОР
Анатолий КУДИНОВ
Мирнурат МИРЗО

(Бош мухаррир ўринбосари)

Тоҳир РАХИМОВ
Ёқубжон
ХЎЖАМБЕРДИ
Бобохон ШАРИФ
ЖАМОАТЧИЛИК
КЕНГАШИ:

Бўривой АХМЕДОВ
Билал АМИНОВ

Сайдмаҳмуд АКБАРОВ
Шоҳруҳ АКБАРОВ

Мехмонқул
ИСЛОМҚУЛОВ
Жамол КАМОЛ
Тўлкин ЛУТФУЛЛАЕВ
Тоғай МУРОД
Сафар ОСТОНОВ
Нурали КОБУЛ

МАНЗИЛИМИЗ: 700000 Тошкент-35, А. Толстой кўчаси, 1.

ТЕЛЕФОННИМИЗ: 32-36-42, 32-35-29, 44-29-09. ИНДЕКС: 64600 ЖУМА

КУНАРЛари

Муҳаррирнинг келган кўпэлзмалар (2 оралиқда, 5 бетдан ошмаслиги позим) ва суратлар мұаллифларга қайтарилмайды. Мақолаларданғы фикр-мулоҳазалар, кетирилгандай факт ва рақамлар масъулиятимиз сизимиздидар.

Рўйхатда олиши №000001. Буюртма №0036 . 13825 нусхада чол этилди.

Офсет усулида босилди. Бичими А-3, ҳажми 1 босма табоб.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ "ШАҶХ" НАШРИЁТ-МАТБАА

Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-үй.

1 2 3 4 5 6

